

POSTANOWIENIE

30 grudnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Mariusz Łodko

na posiedzeniu niejawnym 30 grudnia 2024 r. w Warszawie
w sprawie z wniosku B.G.
z udziałem Z.Ż., E.G., T.P., I.O. i J.M.
o dział spadku,
na skutek skargi kasacyjnej T.P.
od postanowienia Sądu Okręgowego w Olsztynie
z 28 listopada 2022 r., IX Ca 1341/21,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

(R.N.)

UZASADNIENIE

T. P. wniosła skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w Olsztynie z 28 listopada 2022 r. Wniosek o jej przyjęcie do rozpoznania uzasadniła oczywistą zasadnością skargi (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), tj.: rażącym naruszeniem przepisów normujących dział gospodarstw rolnych – art. 213 § 1 k.c., art. 214 § 1 k.c. i art. 623 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, gdy dla przeciętnego prawnika z samej treści skargi – bez pogłębionej analizy i jurydycznych dociekań – w sposób jednoznaczny wynika, że wskazane w niej podstawy zasługują na uwzględnienie z uwagi na kwalifikowany charakter naruszenia przepisów prawa.

Zasadność skargi kasacyjnej jest oczywista, gdy dostrzegalny *prima vista* i bez przeprowadzania wnikliwej analizy uzasadniony jest wniosek, że zaskarżone orzeczenie jest jaskrawo nieprawidłowe (zob. postanowienie SN z 15 lipca 2015 r., IV CSK 17/15). Powołując się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej należy wykazać, że popełnione przy ferowaniu zaskarżonego orzeczenia uchybienia w zakresie stosowania prawa miały charakter kwalifikowany i nie podlegały różnym ocenom (zob. postanowienia SN: z 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00; z 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, i z 10 kwietnia 2018 r., I CSK 730/17). Przy czym, o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania konieczne jest wykazanie kwalifikowanego naruszenia prawa przez sąd drugiej instancji, dostrzegalnego w sposób oczywisty dla każdego prawnika (zob. postanowienie SN z 28 stycznia 2022 r., I CSK 947/22).

Uzasadniając wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, skarżąca, poza odwołaniem się do przesłanek tej przyczyny kasacyjnej i poglądów orzeczniczych Sądu Najwyższego wyjaśniających, jakie okoliczności mogą decydować o oczywistej zasadności skargi, nie przedstawiła uzasadnionego prawnie i faktycznie poglądu, że skarga kasacyjna zostanie rozstrzygnięta na jego korzyść. Powołane argumenty z znacznej mierze powielają zarzuty apelacji skarżącej, które rozważył Sąd drugiej instancji, przekonująco wyjaśniając i stosując zasady właściwe przy znoszeniu współwłasności gospodarstwa rolnego (art. 213 i 214 k.c.). Opierając się na zgromadzonym materiale dowodowym (w tym opinii biegłego z zakresu rolnictwa), trafnie uznał, że przyjęty w zaskarżonym postanowieniu sposób podziału gospodarstwa rolnego nie jest sprzeczny z zasadami prawidłowej gospodarki rolnej. Wydzielone uczestniczkom gospodarstwa będą mogły spełniać funkcję rolną, a przez odpowiednią organizację zainteresowane będą mogły również prowadzić opłacalną produkcję rolną. W szczególności, że posiadanie statusu rolnika na podstawie ustawy z dnia 11 kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego nie jest wymagane w stosunku do nabywców nieruchomości rolnej w wyniku działu spadku. Argumenty skarżącej, że przyjęty sposób podziału spowoduje pogorszenie warunków gospodarowania i zagraża pozbawieniem zdolności do samodzielnej produkcji rolnej przyznanej jej części gospodarstwa rolnego są w istocie polemiką z oceną dokonaną przez Sąd

drugiej instancji. Skarżąca pomija, że z całego gospodarstwa rolnego o łącznej powierzchni ponad 14 ha, uczestniczkom wydzielono dwie nieruchomości o powierzchni 1,6811 ha każda i odpowiadające wartości ich udziałom w spadku. Wyrażenie własnego poglądu, odmiennego niż w zaskarżonym skargą kasacyjną orzeczeniu, nie oznacza, że skarga jest oczywiście uzasadniona, a zaskarżone orzeczenie jaskrawo nieprawidłowe.

Chybione są też twierdzenia skarżącej, że zaskarżone rozstrzygnięcie nie uwzględnia rozliczenia poniesionych przez nią nakładów. Sąd pierwszej instancji przyjął, że pobrane przez skarżącą dopłaty unijne pokryły poniesione przez nią wydatki (nakłady) na spłatę zadłużenia w KRUS, ubezpieczenie nieruchomości rolnych i rolników oraz koszty pogrzebu. Skarżąca nie zaskarżyła w apelacji takiego sposobu rozliczenia nakładów, zaś integralny charakter postanowienia działowego nie oznacza, że, skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, skoro Sąd drugiej instancji nie wyraził stanowiska w tym zakresie

Przedstawione w skardze kasacyjnej argumenty nie przekonują więc, że Sąd Okręgowy naruszył prawo materialne i procesowe w taki sposób, który przekłada się na konieczność uchylenia lub zmianę zaskarżonego orzeczenia. Ocena i stanowisko Sądu drugiej instancji mieści się w granicach przyznanej swobody i nie prowadzi do wniosku, że zaskarżone postanowienie jest oczywiście sprzeczne z prawem, a skarga kasacyjna oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.).

Z powyższych względów, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie znajdując również okoliczności, które w ramach przedsądu jest obowiązany brać pod uwagę z urzędu, w szczególności nieważności postępowania (art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c.).

(M.K.)

[a.ł.]

